

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องกระบวนการสร้างสรรค์ละครเพลงเพื่อเยาวชนจากวรรณกรรมเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร่” ของ ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน กับหลักพุทธศาสนา เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) โดยผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ละครเวทีประเภทละครเพลงสำหรับวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี ประกอบโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชมและนักแสดงในละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร่” และใช้การวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถามเพื่อประเมินทัศนคติของผู้ชมทั้งก่อนและหลังชมการแสดง จนได้ผลสรุปการวิจัยตามลำดับปัญหานำวิจัย ดังนี้

คำถามนำวิจัยข้อที่ 1. การสร้างสรรค์ละครเพลงเพื่อเยาวชนจากการวรรณกรรมเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร่” ของฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน กับหลักพุทธศาสนา มีลักษณะอย่างไร

กระบวนการสร้างสรรค์ละครเพลงเพื่อเยาวชน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการแสดง (Pre-Production)

ประกอบด้วย การสร้างสรรค์และพัฒนาบทละคร การสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอ การคัดเลือกและฝึกซ้อมนักแสดง การออกแบบองค์ประกอบในการแสดง และการประชาสัมพันธ์การแสดง

การสร้างสรรค์และพัฒนาบทละคร

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการคงไว้ซึ่งกลิ่นอาย โครงสร้างของเรื่องและ แก่นเรื่องจากวรรณกรรมเรื่องลูกเปิดซีเหร่ โดยมีการแต่งและเติมใหม่ในส่วนของภาษาให้เป็นภาษาพูดที่ทันสมัย เพื่อให้วัยรุ่นเข้าใจได้มากขึ้น แต่ยังคงมีอรรถรสของภาษาวรรณกรรมแทรกอยู่ในบทเพลงที่ร้อยเรียงมาเพื่อประกอบการเล่าเรื่องให้น่าติดตามมากยิ่งขึ้น ซึ่งการสอดแทรกหลักธรรมทางพุทธศาสนาหรือข้อคิดต่างๆด้วยบทเพลง การเดินรำและมัลติมีเดีย ทำให้การเล่าเรื่องหรือการสื่อสารความรู้สึกสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น มีความน่าสนใจและช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับการแสดงได้มากขึ้น

บทละครในร่างที่ 1 นั้นมีเค้าโครงเรื่องและแก่นเรื่องของลูกเปิดซีโร่ แต่ยังขาดอรรถรสของความเป็นภาษาวรรณกรรม และขาดการนำเสนอที่น่าสนใจชวนติดตาม แม้เรื่องราวจะไม่ได้ซับซ้อน สามารถเข้าใจได้ง่าย แต่ผู้วิจัยคิดว่าการสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายและสนุกสนานจะทำให้ผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นวัยที่ตื่นตัวกับสื่อใหม่ที่ทันสมัย ให้ได้รับสุนทรียรสมากขึ้น

บทละครในร่างที่ 8 มีการพัฒนาจากในร่างที่ 1 ในเรื่องของโครงสร้างรูปแบบการนำเสนอประเด็นข้อคิดต่างๆ โดยใช้แนวความคิดของการทำเป็น ละครเพลง (musical) เป็นแนวทางในการนำเสนอละครที่มีการร้องเพลงและการเดินรำในสไตล์ต่างๆ อาทิ เพลง *สวยเสริมได้* เป็นการนำเพลงเกาหลีมารับแปลงเนื้อเพลงเป็นภาษาไทยบอกเล่าเรื่องความนิยมในคัลเจอร์ของคนปัจจุบันประกอบการเดินที่เรียกว่า “โคฟเวอร์แดนซ์” เป็นการเดินเลียนแบบท่าจากนักร้องเกาหลีกำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่น การร้องคอรัสธรรมะเป็นสื่อแทนความคิดความรู้สึกในฝ่ายดีที่ตอบโต้ในห้วงความคิดของนางเอก นอกจากนี้ยังใช้สื่ออัลติมีเดียซึ่งเป็นสื่อสมัยใหม่มาประกอบการสร้างอารมณ์และบรรยากาศของละครเพลงเรื่อง “ลูกเปิดซีโร่” จึงทำให้บทละครในร่างนี้มีความสอดคล้องกันของการดำเนินเรื่องและการจุดประกายประเด็นความคิดต่างๆ ให้กับผู้ชมได้อย่างมีความน่าสนใจตลอดระยะเวลา 50 นาที

การคัดเลือกและฝึกซ้อมนักแสดง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีคัดเลือกนักแสดงที่ประยุกต์มาจากแบบ Try out และ Audition คือมีการวางคาแรคเตอร์ลักษณะนิสัยของตัวละครหลักไว้คร่าวๆ เช่น เป็นผู้หญิงสวย มั่นใจในตัวเอง จากนั้นได้ติดต่อขอนักแสดงมาลองบท และลองปรับ หรือ เพิ่มคาแรคเตอร์ของตัวละครให้เข้ากับนักแสดง เช่น เป็นผู้หญิงสวย มั่นใจในตัวเอง ติดพูดภาษาไทยคำอังกฤษคำตลอดเวลา เวลาหัวเราะจะชอบอ้าปากกว้าง ชอบแสดงอะไรเกินจริง ซึ่งคาแรคเตอร์ในส่วนหลังนี้จะได้มาจากการทดลองบทของนักแสดง เมื่อผู้กำกับเห็นว่าใครมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร ก็จะดึงเอาความเป็นตัวตนของเขามาใส่ในคาแรคเตอร์ของตัวละคร มีการเพิ่มบท เพิ่มมุขเพื่อสื่อถึงลักษณะนิสัยของตัวละครนั้นๆ ใน

ในส่วนของนักแสดงสมทบ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้เยาวชนที่มีความสนใจในการแสดงละครเวที ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่มีการฝึกซ้อมได้เข้ามาฝึกซ้อมและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบรรยากาศและสีสันตลอดตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน เช่นบางคนอาจจะถนัด

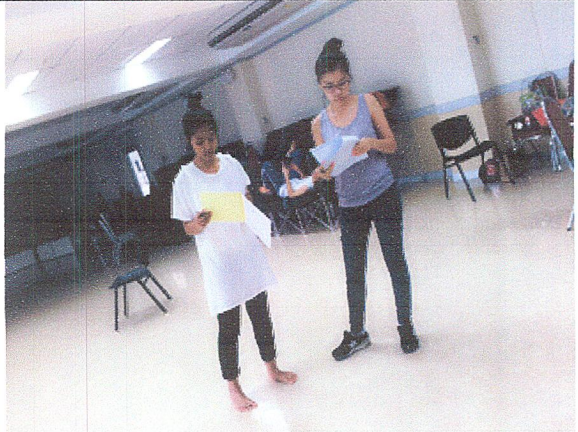
เด่น บางคนถนัดร้อง ซึ่งในตัวละครบางส่วนนั้นเราสามารถปรับเปลี่ยนคาแรคเตอร์ของตัวละครไปได้โดยไม่กระทบกับการดำเนินเรื่องหรือแก่นเรื่อง ผู้กำกับก็จะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการแก้ไขปัญหา หรือ เพื่อสร้างมิติของตัวละครให้มากขึ้น

การคัดเลือกนักแสดงของละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดชี้เหร่” จึงสามารถแบ่งตามลักษณะตัวละครเป็น 2 ประเภท

1. ตัวละครที่ต้องใช้ลักษณะ หรือ ความสามารถเฉพาะทาง เช่น ต้องสามารถร้องเพลงได้ดี สามารถเต้นบัลเล่ต์ได้ ต้องหุ่นดีผิวขาว มั่นใจในตัวเอง ต้องผิวดำชี้เหร่ ชาติความมั่นใจ เป็นต้น

2. ตัวละครทั่วไป ที่สามารถปรับเปลี่ยนลักษณะ หรือ ความสามารถได้ เช่น ผู้กำกับ ในร่างที่ 1 นั้นเขียนให้เป็นผู้ชาย แต่เมื่อนักแสดงชายที่เหมาะสมไม่ได้ จึงมีการปรับเปลี่ยนมาเป็นผู้หญิง หรือ เพื่อนนางร้ายในช่วงเริ่มซ้อมการแสดงนั้นเป็นผู้หญิงผิวคล้ำตัวอ้วน จึงมีมุกพูดเกี่ยวกับน้ำหนัก และสีผิว แต่ในภายหลังมีเหตุจำเป็นต้องเปลี่ยนนักแสดงกลายเป็นผู้หญิงผิวขาวตัวผอม จึงต้องปรับบทพูดและมุกต่างๆให้เข้ากับลักษณะของตัวละครนั้นๆด้วย

ส่วนการฝึกซ้อมนักแสดงนั้น ผู้วิจัยเป็นทั้งผู้ฝึกซ้อมการแสดง ซ้อมการร้องเพลงและออกแบบการเดินรำ โดยมีผู้ช่วยผู้กำกับในแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายร้องเพลงจะมีผู้ฝึกสอนคอรัสและผู้ฝึกซ้อมนักแสดงหลัก เมื่อผู้วิจัยได้กำกับการร้องไว้กับผู้สอนร้อง ทางผู้สอนร้องจะเป็นผู้ถ่ายทอดและฝึกซ้อมตามแนวทางที่ผู้วิจัยได้ให้ไว้กับนักแสดง เป็นต้นว่า ร้องด้วยจังหวะประมาณ 95 ไมล์ หรือเร็วกว่านี้ มีการแบ่งลายร้องเพลงสอดประสานกันในที่อนนี้ และใช้เทคนิคการร้องเพลงแบบ Classical ในบทเพลงนี้ ดังนั้นการจัดตารางฝึกซ้อมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ต้องมีการจัดตารางควบคู่กันทั้งร้อง เต้น และการรวมฉากเพื่อเรียงร้อยการแสดงต่อกันให้พร้อมทันวันวันวัน หรือ วันที่ต้องซ้อมทั้งเรื่องต่อกันเพื่อดูความต่อเนื่องของละคร ผู้วิจัยต้องแบบสถานที่ซ้อมให้สะดวกกับนักแสดงในแต่ละกลุ่ม

<p>ภาพที่ 57 การฝึกซ้อมที่แยกกันตามความสะดวกของนักแสดง</p>	
<p>ภาพที่ 58 การฝึกซ้อมร้องเพลงของนางเอกที่นัดมาซ้อมกันเป็นการส่วนตัว</p>	

การออกแบบองค์ประกอบในการแสดง

การเลือกใช้องค์ประกอบต่างๆในการแสดงครั้งนี้ ผู้วิจัยทำงานสร้างสรรค์ร่วมกับปัญหา และข้อจำกัดต่างๆในการแสดงมาตั้งแต่ในช่วงพัฒนาบท จึงทำให้เกิดการประยุกต์และปรับเปลี่ยนแนวทางการแสดง หรือการคิดค้นวิธีการนำเสนอการแสดงแนวใหม่ ควบคู่ไปกับการออกแบบองค์ประกอบในการแสดง เป็นต้นว่า เนื่องจากข้อจำกัดของโรงละครที่ผู้วิจัยได้ไปสำรวจมาล่วงหน้า และข้อจำกัดด้านทีมงานในการเปลี่ยนฉาก การออกแบบอุปกรณ์ในแต่ละฉากจึงเน้นเพื่อสื่อสารบรรยากาศของสถานที่และลักษณะนิสัยของตัวละคร ผู้วิจัยเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉากที่เคลื่อนย้ายได้สะดวกแทนการสร้างฉากละคร ซึ่งผู้วิจัยเขียนบทให้มีฉากดำเนินเรื่องให้ง่ายต่อการแสดง และมีจำนวนไม่มากจาก โดยเน้นการออกแบบแสง เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศในอีกสถานที่หนึ่งให้ดูแตกต่างโดยไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนฉาก และแม้ว่าทางโรงละครจะมีข้อจำกัดเรื่องการปรับทิศทางของแสง และสีของแสงที่ใช้ได้จำกัด ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาร่วมกับนักแสดงในการช่วย

ตำแหน่งของการแสดงให้อยู่ในช่วงที่แสงลงพอดี และใช้วัตถุดิบเท่าที่มีสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในละครเรื่องนี้มีความซับซ้อนมาก เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้เสื้อผ้าเป็นสื่อแสดงลักษณะนิสัยของตัวละคร และอารมณ์ของตัวละครในขณะนั้น และด้วยจำนวนนักแสดงทั้งหมดที่มีถึง 25 คน จึงต้องมีการคุมโทนสีของเสื้อผ้านักแสดงสมทบไม่ให้มากเกินไป แต่ต้องมีความหลากหลายและสวยงามเมื่ออยู่ในแสงไฟที่จัดไว้ โดยนักแสดงหลักจะมีสีประจำคาแรคเตอร์ตัวละคร เช่น จอยเป็นคนสดใสจิตใจดี เสื้อผ้าเป็นโทนสีชมพูตัดกับสีน้ำตาล โบวีในช่วงแรกเป็นคนไม่มั่นใจในตัวเอง เสื้อผ้าเป็นสีเทา และต่อมาเมื่อเป็นหงส์ขาว จะมีการเพิ่มเครื่องประดับเข้าไปให้ชุดที่ใส่ดูเป็นสีสว่างมากขึ้น แอนนี่เป็นคนมั่นใจในตัวเอง มีนิสัยโอเวอร์ แอคติ้ง (Over Acting) ชุดเป็นสีเหลือง ส้ม

<p>ภาพที่ 59 เสื้อผ้าของโบวีใช้โทนสีเทา และจอยเป็นโทนสีชมพู</p>	
<p>ภาพที่ 60 เสื้อผ้าของนักแสดงสองกลุ่มที่มีความแตกต่างทาง Character</p>	

การประชาสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ละครเพลงเรื่อง “ลูกเบ็ดขี้เहर” ใน 2 รูปแบบ สื่อภาพนิ่ง และสื่อมัลติมีเดียประเภทคลิปวิดีโอความยาว 30 วินาที มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ อาทิ Facebook , BBM, Line , Instagram ฯลฯ และการประชาสัมพันธ์โดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยการยื่นจดหมายขอประชาสัมพันธ์กับโรงเรียนในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่แสดง ซึ่งไม่ค่อยได้ผลดีเท่าที่ควรเนื่องจากอยู่ในช่วงที่มีการสอบปลายภาคของนักเรียน ซึ่งในท้ายที่สุดการเชิญชวนกลุ่มคนรู้จักหรือผู้ที่มีความสนใจในละครเวที จะได้ผลตอบรับที่ดีกว่าการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไป

2. ชั้นจัดการแสดง (Production)

นำเสนองานทั้งหมด 3 รอบ ในวันที่ 16-17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 ณ โรงละครภาตราชัย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้ชมทั้งสิ้นประมาณ 250 คน

การแสดงรอบที่ 1 วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 เวลา 14.00 น.

ผู้วิจัยนัดนักแสดงและทีมงาน เวลา 9.00 น. เพื่อปรับปรุงการแสดงและทำความเข้าใจระเบียบการแสดงร่วมกัน เนื่องจากในวันซ้อมใหญ่ในสถานที่จริงนั้น พบปัญหาต่างๆที่ไม่เคยเกิดขึ้นเมื่อช่วงซ้อมนอกสถานที่มาก่อน อาทิ การเข้าออกของนักแสดง ซึ่งประตูเป็นบานผลัก มักมีเสียงดังเวลาปิดเปิด แต่หากเปิดคาไว้เลยก็จะมองเห็นนักแสดงที่แสดงบทยกรอเข้าฉาก จึงต้องเอาผ้าดำมาบังเป็นม่าน และจำเป็นต้องปิดไฟในโถงทางเดินของนักแสดงเพื่อไม่ให้คนดูมองเห็นนักแสดงที่ยืนรอเข้าฉาก จึงต้องเตือนให้นักแสดงระวังการเดินเข้าออกเวที เนื่องจากทางเดินที่มีมืดและมีอุปกรณ์ประกอบวางอยู่ แม้จะมีการจัดให้มีคนส่องไฟฉายไว้แล้วก็ตาม

เมื่อนักแสดงเปลี่ยนเสื้อผ้าและแต่งหน้าทำผมเสร็จเรียบร้อย ได้เรียกนักแสดงหลักมาติดไม้ไคร้ไร้สายและลองเสียง จากนั้นผู้กำกับได้กล่าวปลุกขวัญกำลังใจ และขอให้นักแสดงแต่ละคนทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด เวลา 14.00 น. ผู้ชมทยอยเข้าโรงละคร การแสดงเริ่มเวลา 14.10 น. และพูดคุยเสวนาเสร็จสิ้นเวลา 15.30 น.

ผลการดำเนินงาน

จากจำนวนแบบสอบถามเพื่อประเมินผลละครมี 107 ชุด แต่จากการประมาณด้วยสายตา น่าจะมีผู้ชมทั้งสิ้นราว 130 คน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนิสิต นักศึกษาจากคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มาชมการแสดง

ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสารการแสดงได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ซึ่งมีจุดบกพร่องเกี่ยวกับเรื่องเสียง ซึ่งนักแสดงที่ใช้ไมโครโฟนติดกับเสื้อผ้ามีปัญหาเรื่องเสียงรบกวน เวลาเคลื่อนไหว เสียงพูดและร้องเพลงไม่ชัดเจนฟังไม่รู้เรื่อง และระบบเสียงในการเปิดปิดเพลงมีระดับดังเบาไม่เหมาะสมกับอารมณ์การแสดง จึงต้องมีการปรับปรุงให้มีทีมงานปรับระดับเสียง และควบคุมทั้งสองส่วนของเสียงนักแสดงและเสียงเพลงให้เหมาะสมในระหว่างการแสดง

มีการปรับปรุงเสื้อผ้าของนักแสดงที่เปลี่ยนชุดไม่ทัน เช่น จากเสื้อติดกระดุมหน้า เป็นเสื้อสวมหัวที่เปลี่ยนได้สะดวก หรือ ชุดกระโปรงของแอนนี่เมื่อเคลื่อนไหวแล้วดูโป๊ไม่เหมาะสม แม้ว่า จะใส่กางเกงขาสั้นไว้แล้วแต่เนื่องจากสีกางเกงเป็นสีเนื้อทำให้ผู้ชมบางท่านเห็นว่าเหมือนไม่ได้ใส่ไว้ ผู้กำกับต้องจัดแจงให้เปลี่ยนเป็นสีดำและกำชับนักแสดงให้ใส่เกาะอกหรือติดเข็มกลัดให้เรียบร้อย ซึ่งปัญหาด้านเสื้อผ้านี้ส่งผลต่อการเต้นที่ไม่พร้อมเพรียงของนักแสดงด้วยเนื่องจากเกิดความไม่มั่นใจ และการแสดงรอบแรกนี้เป็นครั้งแรกของการแสดงละครเวทีสำหรับนักแสดงบางคนด้วย ทำให้มีความตื่นเต้นและกังวล ผู้วิจัยจึงต้องพูดคุยให้เกิดความผ่อนคลาย และแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เสร็จสิ้นก่อนการแสดงรอบต่อไป

ผู้ชมทั้งหมดมีทัศนคติต่อภาพรวมและองค์ประกอบด้านต่างๆของละครอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ย 4.0 จากคะแนนเต็ม 5 และมีค่า S.D. 0.7 มีความเปลี่ยนแปลงในระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากชมละครเวทีที่เรื่อง "ลูกเปิดซีโร่" โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองของผู้ชมอยู่ที่ 7.1 คะแนน (S.D. 1.6) และภายหลังจากการแสดงเพิ่มขึ้นเป็น 8.1 คะแนน (S.D. 1.6) เพิ่มขึ้น 1 คะแนน และมีความเห็นด้วยต่อประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอในละครอยู่ในเกณฑ์มาก กระแสตอบรับจากการเสวนาพบว่า ไม่ว่าจะผู้ชมจะมีช่วงระดับอายุที่ต่างกันมาก แต่มีความเข้าใจในประเด็นที่ละครต้องการสื่อสารได้เหมือนกัน คือเรื่องการพึงพอใจในสิ่งที่ตนมี และคุณค่าความงามไม่ควรถูกตัดสินจากภายนอก

การแสดงรอบที่ 2 วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 เวลา 14.00 น.

นักร้องนักแสดงและทีมงาน เวลา 10.00 น. เพื่อปรับปรุงแก้ไขจากรอบแรกที่พบปัญหา ดังกล่าว ในวันนี้มีนักแสดงหลักที่มีอาการป่วยเป็นไข้ ซึ่งนักแสดงยังมีกำลังใจที่ดี ทำให้ผู้กำกับรู้สึกซาบซึ้งในความอดทนพยายามของนักแสดง จึงมั่นใจว่ารอบการแสดงนี้จะเป็นรอบที่ดีที่สุดขึ้นกว่าเมื่อวาน จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มีประมาณ 72 ชุด แต่จากการประมาณด้วยสายตา เมื่อการแสดงเสร็จสิ้นแล้วนั้น มีจำนวนผู้ชมราว 100 คนในโรงละคร แต่เนื่องจากมาสายจึงไม่ได้รับแบบสอบถามและพลาดการชมในฉากช่วงต้นเรื่องไป

ผลการดำเนินงาน

นักแสดงยังมีความผิดพลาดในการยืนตำแหน่งให้ตรงกับแสงไฟที่จัดไว้ ทำให้ผู้ชมมองเห็นไม่ชัดเจน แม้ว่าจะมีการติดเทปเรืองแสงไว้ที่พื้นแล้วก็ตาม แต่การแสดงที่มีการเดินรำนั้นยากที่จะระบุตำแหน่งให้ตรงบล็อกไฟได้ทุกครั้ง เนื่องจากนักเต้นนั้นต้องจดจำท่าเต้น ฟังจังหวะและเปลี่ยนตำแหน่งตามจังหวะเพลงไปพร้อมๆกัน การปรับปรุงด้านระบบเสียงและการเพิ่มเติมมุกตลกทางการแสดง ทำให้รอบนี้มีความสนุกสนานกระชับขึ้นกว่ารอบแรก โดยบรรยากาศการชมและผู้ชมมีส่วนร่วมกับการแสดงด้วยการหัวเราะ ประทับมือ และมีสีหน้าร่วมไปกับการแสดงในแต่ละฉาก

ผู้ชมทั้งหมดมีทัศนคติต่อภาพรวมและองค์ประกอบด้านต่างๆของละครอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.0 จากคะแนนเต็ม 5 (S.D. 0.6) มีความเปลี่ยนแปลงในระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากชมละครเวทีเรื่อง "ลูกเปิดซีเห่" โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองของผู้ชมอยู่ที่ 7.8 คะแนน (S.D. 1.1) และภายหลังชมการแสดงเพิ่มขึ้นเป็น 8.5 คะแนน (S.D. 1.2) เพิ่มขึ้น 0.7 คะแนน และผู้ชมมีความเห็นด้วยต่อประเด็นเนื้อหาต่างๆที่นำเสนอในละครอยู่ในเกณฑ์มาก คือมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป กระแสตอบรับจากการเสวนาพบว่า ผู้ชมที่เป็นนักแสดงละครเวที มีความชื่นชอบละครเวทีเรื่องนี้ไม่น้อยไปกว่าผู้ชมที่เป็นบุคคลทั่วไป และผู้ชมที่เป็นผู้สูงอายุก็สามารถสนุกสนานไปกับมุกตลกแบบวัยรุ่นน่ะละครได้เช่นเดียวกันกับผู้ชมในกลุ่มวัยรุ่น

การแสดงรอบที่ 3 วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 เวลา 17.00น.

ผู้วิจัยได้นัดนักแสดงรวมกันเวลา 16.00 น. เพื่อกล่าวขอบคุณนักแสดงทุกคนและทีมงาน พร้อมแจกเสื้อยืดละครเวที “ลูกเปิดซี้เหร่” เป็นที่ระลึกให้กับทุกคน และขอให้ทุกคนแสดงอย่างเต็มที่ในรอบสุดท้าย

แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มีจำนวน 60 ชุด แต่จากการประเมินด้วยสายตาแล้วมีผู้ชมทั้งสิ้น 110 คน เนื่องจากที่นั่งโรงละคร 100 ที่เต็มหมดและที่นั่งเสริมบริเวณบันไดก็เต็มเช่นกัน แต่เนื่องจากผู้ชมส่วนหนึ่งที่มาสาย แม้จะได้รับแจกแบบสอบถาม แต่ก็ทำไม่ครบทุกส่วน ทำให้ต้องคัดทิ้ง หรือไม่ทำมาเลย จึงเป็นที่น่าเสียดายที่ได้ข้อมูลจากผู้ชมรอบสุดท้ายมาไม่ครบผู้ชมจำนวนตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ 250 คน เมื่อรวมจำนวนผู้ชมทั้ง 2 รอบ ได้จำนวนทั้งสิ้น 239 คน โดยผู้ชมส่วนใหญ่ในรอบนี้เป็นเพื่อนในวงการเต้น การแสดง และเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ

ผลการดำเนินงาน

ผู้ชมทั้งหมดมีทัศนคติต่อภาพรวมและองค์ประกอบด้านต่างๆของละครอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ยภาพรวมของละคร 4.0 จากคะแนนเต็ม 5 (S.D. 0.6) มีความเปลี่ยนแปลงในระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากชมละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซี้เหร่” โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองของผู้ชมอยู่ที่ 7.7 คะแนน (S.D. 1.6) และภายหลังชมการแสดงเพิ่มขึ้นเป็น 8.3 คะแนน (S.D. 1.3) เพิ่มขึ้น 0.6 คะแนน ยกเว้นสื่อประกอบการแสดงอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ระดับ 3.4 (S.D. 0.8) มีความเปลี่ยนแปลงในระดับความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากชมละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซี้เหร่” และมีความเห็นด้วยต่อประเด็นเนื้อหาที่น่าสนใจในละครอยู่ในเกณฑ์มาก กระแสตอบรับจากการเสวนาพบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านการเต้นและการแสดง ชอบความคิดเห็นนอกกรอบ และการทดลองทำสิ่งใหม่ในละครเวทีของผู้วิจัย เช่น การนำเพลงเกาหลีมาแปลงเนื้อเป็นภาษาไทย การใช้การร้องแนวบัลลาด (Ballad) กับเนื้อร้องภาษาไทย หรือ การจัดองค์ประกอบการแสดงที่มีการเต้นรำประกอบ มัลติมีเดียโดยใช้เพลงฝรั่งที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับการฆาตกรรม มาเป็นเนื้อร้องเป็นการคล้ายกรรมที่ ผิดพลาด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ประเด็นที่น่าสนใจนั้นมีความเป็นจริงในสังคมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเสพติดคล้ายกรรม ความนิยมเกาหลี หรือ การมองข้ามความสามารถของตนเอง เพราะมัวแต่ห่วงเรื่องรูปร่างหน้าตา

สรุปผลทัศนคติของผู้ชมเป้าหมาย

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายหลักในช่วงอายุน้อยกว่า 13-18 ปี มีความชื่นชอบองค์ประกอบด้านต่างๆ ของละครอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.3 (S.D 0.7) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ชมในภาพรวม และมีค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบของละครสูงกว่ากลุ่มผู้ชมในช่วงอายุอื่น เนื่องจากการนำเสนอองค์ประกอบในการแสดงเรื่อง "ลูกเปิดชีเห่" ผู้วิจัยได้คำนึงถึงกลุ่มเยาวชนที่มีอายุน้อยกว่ากลุ่มอื่นเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องอาศัยการดึงดูดความสนใจจากการเดินรำและการนำเสนอความทันสมัยปัจจุบัน เยาวชนในกลุ่มอายุน้อยกว่า 13-18 ปี จึงมีความชื่นชอบองค์ประกอบด้านลีลาการเดินรำและนักแสดงมาเป็นอันดับ 1 ด้วยค่าเฉลี่ย 4.5 (S.D 0.7) เท่ากันทั้งสององค์ประกอบ แสดงให้เห็นว่าการนำเสนอรูปแบบการแสดงที่มีการเดินรำประกอบสามารถดึงดูดความสนใจของเยาวชนในกลุ่มนี้ได้ดี โดยจากการเดินรำที่มีการกล่าวถึงความชื่นชอบมากที่สุดจากการสัมภาษณ์คือ เพลงสวยเสริมได้ เป็นการนำเพลงเกาหลีมาประกอบท่าทางการเต้นแบบโคฟเวอร์แดนซ์ ซึ่งเป็นการเดินรำตามแบบท่าทางของศิลปินที่วัยรุ่นกำลังนิยม แต่ผู้วิจัยมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในการขับร้องให้เกี่ยวข้องกับการศัลยกรรม ซึ่งกลุ่มเป้าหมายรองในช่วงอายุ 19-21 ปี ก็มีความชื่นชอบแก่นเรื่องและลีลาการเดินรำมาเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.1 (S.D 0.7) แต่จากเดินรำที่ชื่นชอบนอกเหนือจาก เพลงสวยเสริมได้แล้ว ยังมีการเดินรำใน เพลงแทงโก้ ศัลยกรรม ซึ่งเป็นการสะท้อนผลจากการศัลยกรรมที่ผิดพลาดจากชาวที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ถ่ายทอดสู่บทเพลงที่ปรับเปลี่ยนเนื้อร้องมีทำนองจากเพลง cell block tango จากละครเพลงเรื่อง Chicago ซึ่งทำนองน่าจะเป็นที่คุ้นหูของผู้ชมวัย 18 ปีขึ้นไป เนื่องจากละครเพลงเรื่องนี้เคยถูกสร้างเป็นภาพยนตร์ในปี 2545 และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ส่วนกลุ่มเป้าหมายในช่วงอายุ 25 ปีขึ้นไป มีความชื่นชอบในองค์ประกอบด้านลีลาการเดินรำมาเป็นอันดับแรกเช่นเดียวกับในสองกลุ่มแรกที่กล่าวไป ด้วยค่าเฉลี่ย 4.3 (S.D 0.7) แต่เมื่อสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่ชื่นชอบลีลาการเดินรำแนวบัลเลต์ที่ประกอบกรนำเสนอเรื่อง "ลูกเปิดชีเห่" โดยกล่าวว่า เป็นการแสดงที่สวยงาม ได้เห็นความสามารถของนักแสดง และมีความเหมาะสมต่อการนำเสนอเรื่องราวให้กระชับและดึงดูดให้ผู้ชมติดตามเรื่องราวต่อไป แตกต่างจากในกลุ่มอายุ 22-24 ปี ซึ่งชื่นชอบแก่นเรื่องของละครมาเป็นอันดับที่ 1 ด้วยค่าเฉลี่ย 4.3 (S.D 0.6) โดยกล่าวว่าละครให้ข้อคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในตนเอง และการมีคุณค่าจากความสวยงามในจิตใจ

<p>ภาพที่ 61 บรรยากาศการแต่งตัว แต่งหน้า ทำผมของนักแสดง</p>	
<p>ภาพที่ 62 การประชุมหลังการแสดงรอบแรก ผ่านไป เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด</p>	

3. ชั้นหลังการแสดง (Post production)

เป็นขั้นตอนการประเมินผลข้อมูลทั้งทางเชิงสถิติจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ 239 ชุด นำเสนอผลเชิงสถิติด้วยตารางและอธิบายผลด้วยการบรรยายความ และการเสวนาหลังชมการแสดงละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร์” โดยมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชม นักแสดงเยาวชนในละครเวที และผู้ชมที่ได้ชมการแสดง 2 รอบขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ชมในแต่ละรอบการแสดง

คำถามนำวิจัยข้อที่ 2. การสื่อความหมายเกี่ยวกับความงามและคุณค่าชีวิตในละครเพลงเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร์” มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติด้านการศัลยกรรมอย่างไร

ผู้วิจัยได้ประเมินทัศนคติด้านการศัลยกรรมของผู้ชมทั้งก่อนและหลังการชมละครเวทีทั้งจากแบบสอบถามที่เป็นเชิงสถิติและการแสดงความคิดเห็นด้วยคำถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้ชมเพื่อสอบถามความคิดเห็นและประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ชมที่เกี่ยวกับการศัลยกรรม

จากแบบประเมินทัศนคติเชิงสถิติพบว่า ผู้ชมมีความคิดเห็นว่าละครได้นำเสนอประเด็น เรื่องการศัลยกรรมได้อยู่ในเกณฑ์ดี ผู้ชมให้คะแนนความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองก่อนและ หลังชมละครเวที มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทั้ง3รอบการแสดงโดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในรูปร่าง หน้าตาตนเองของผู้ชมทั้ง 3 รอบการแสดงเฉลี่ยอยู่ที่ 7.5 คะแนน (S.D. 1.5) และภายหลังชมการแสดงเพิ่มขึ้นเป็น 8.3 คะแนน (S.D. 1.4) เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.8 คะแนน ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองเพิ่มขึ้นเท่ากันคือ 0.8 คะแนน และ ผู้ชมในช่วงอายุน้อยกว่า 13 ปี มีคะแนนความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองเปลี่ยนไปมากที่สุด คือ เปลี่ยนไป 2 คะแนน จาก คะแนน 7.5 (S.D. 0.7) เปลี่ยนเป็น 9.5 (S.D. 0.7) อย่างไรก็ตามจำนวนผู้ชมในกลุ่มนี้มีเพียง 2 หรือ ร้อยละ 0.8 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 239 คน แต่กลุ่มผู้ชมเป้าหมายในช่วงอายุ 13-24 ปี ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 76.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองเปลี่ยนไปถึง 0.9 คะแนน กล่าวคือผู้ชมในภาพรวมมีความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองเพิ่มขึ้นเมื่อได้ชมละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซี้เหร่”

โดยเมื่อพิจารณาคุณค่าสถิติ พบว่าในทัศนคติต่อประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอในละครเวที ผู้ชม แสดงความเห็นด้วยต่อข้อคิดเรื่องศัลยกรรมเป็นเหรียญสองด้าน มีด้านที่ดีและด้านที่พลาด ถึงร้อยละ 97.1 และแสดงความไม่เห็นด้วยต่อคำกล่าวที่ว่า ศัลยกรรมเป็นหนทางที่จะสวยหล่ออย่างยั่งยืน และ ศัลยกรรมเป็นทางเลือกที่ยั่งยืนของการพบความงามในชีวิต ร้อยละ 91.6 และ 87.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยเมื่อสอบถามด้วยคำถามว่า

“มี คำพูด หรือ บทเพลง ไตบ้างจากละครเพลงเรื่องนี้ ที่ท่านประทับใจ”

ผู้ชมสามารถจดจำคำว่า “สวยอย่างนี้ไม่จริง” ซึ่งเป็นท่อนคอรัสที่ร้องเตือนสตินางเอกเรื่อง การทำศัลยกรรมว่าเป็นความสวยงามที่ไม่ยั่งยืน กลายเป็นวลีที่ผู้ชมสามารถจำได้เมื่อจบละคร และบทเพลงที่ผู้ชมประทับใจจากในละครเพลงเรื่อง “ลูกเปิดซี้เหร่” คือช่วงที่เป็นคอรัสธรรมะ โดยผู้วิจัยนำบทกลอนทางธรรมะของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่มีข้อความเกี่ยวกับใช้ปัญญาмаแก้ความโลภอยากได้ออยากมี เมื่อลดละความอยากได้จะพบความสุขแท้ และสังขารคนเราเป็นสิ่งไม่เที่ยงแท้ มีเกิด มีดับเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อมาร้อยเรียงเป็นทำนอง ขับร้องด้วยวิธีการร้องแบบलय ประสานเสียงต่ำ (Alto) และเสียงสูง (Soprano) ทำให้เกิดความน่าสนใจและตราตรึงผู้ชมให้เข้าใจ ประเด็นทางธรรมและการศัลยกรรมที่สอดแทรกในละครเวทีได้เป็นอย่างดี การแทรกข้อคิดทางธรรมได้อย่างกลมกลืน มีค่าสถิติจัดอยู่ในเกณฑ์มาก มีค่าเฉลี่ย 3.7 (S.D. 0.9)

จากการสัมภาษณ์ทัศนคติเกี่ยวกับการคัดลอกพบว่า ในกลุ่มผู้ชมอายุน้อยกว่า 13-18 ปี มีความคิดที่จะทำคัดลอกบ้าง เนื่องจากเห็นดารานักแสดงที่ชื่นชอบทำแล้วสวยงาม แต่ยังมี ความหวาดกลัวอันตรายจากการคัดลอก โดยมีบางส่วนเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรทำในวันเด็ก ในขณะที่วัยรุ่นอายุ 19-21 ปี และ 22-24 ปี คิดว่าการทำคัดลอกเป็นเรื่องส่วนบุคคล ไม่ใช่เรื่อง ผิดหรือสิ่งไม่ดี หากทำแล้วมีความมั่นใจมากขึ้น ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ดังที่เห็นได้จากบท สัมภาษณ์ คุณศิริรัฐ อายุ 24 ปี (พนักงานออฟฟิศ) ผู้เคยผ่านทำคัดลอกจนถูกและการฉีดโบท อกใบหน้ามาแล้ว ให้ความเห็นเกี่ยวกับการคัดลอกว่า คนเราเมื่อมีความมั่นใจกับตัวเองก็จะทำ ให้รู้สึกดีขึ้น หากทำคัดลอกแล้วมีความมั่นใจมากขึ้นก็ไม่ใช่เรื่องผิด แต่ก็ไม่ใช่ว่าหน้าดีแล้วทุก อย่างจะดี ชีวิตของเราต้องมีความสามารถก่อน แต่หากหน้าตาดีและมีความสามารถด้วยก็จะยัง ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น ส่วนผู้ชมในกลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใหญ่มีความเห็นว่ การคัดลอกเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน เนื่องจากเป็นวัยที่ควรค้นหา ความสามารถของตนเองมากกว่าการหวังเรื่องรูปร่างหน้าตา

ผู้ชมคิดว่าละครสื่อสารประเด็นเรื่องคัดลอกได้อย่างน่าสนใจ มีความสนุกสนานน่า ติดตาม ซึ่งละครได้ค่าประเมินทางสถิติในเรื่องการนำเสนอได้สนุกสนานน่าติดตามอยู่ในเกณฑ์มาก มีค่าเฉลี่ย 3.7 (S.D. 0.8) และให้ข้อคิดกับผู้ชมเรื่องผลเสียที่มาจาก การคัดลอกว่า ได้ให้ข้อคิด ด้านคัดลอกอยู่ในเกณฑ์มากมีค่าเฉลี่ยทั้ง 3 รอบ การแสดงอยู่ที่ 4.2 (S.D. 0.8) ละครสะท้อน มุมมองของเหยื่อจากการคัดลอกที่ผิดพลาดให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงสิ่งที่ต้องเสี่ยงเพื่อแลกมากับความ งาม ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่คงทนถาวร

ซึ่งนอกจากผู้ชมแล้ว นักแสดงเรื่องนี้ก็ได้ข้อคิดเช่นกัน ดังที่เห็นจากบทสัมภาษณ์ นักแสดงเยาวชนในละครเวทีเรื่อง "ลูกเบ็ดขี้เห่" ที่ได้ข้อคิดจากการทำละครเวทีเรื่องนี้ว่า นอกจาก ความสวยงามจากการคัดลอกแล้ว ยังมีเรื่องราวในอีกด้านหนึ่งซึ่งพวกเขาไม่เคยรับรู้ นั่นก็คือ ผลกระทบจากการทำคัดลอกในแง่มุมมองต่างๆ ซึ่งแม้ว่าจะทำออกมาได้ดีในระยะแรก แต่ก็อาจ สร้างความเสียหายในระยะยาว โดยนักแสดงได้ยกตัวอย่างจากในการแสดงประกอบการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดลอก เป็นต้นว่า จากในห้วงความคิด ที่หลังจากที่นางเอกได้ ทำคัดลอกแล้วแต่ผลลัพธ์ที่ได้คือ เงาสะท้อนของหน้าตาที่บิดเบี้ยวในกระจก(จอมลติมิเดีย) นักแสดงเกิดความตระหนักว่า การทำคัดลอกอาจทำให้เราสวยได้เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ไม่ สามารถสร้างคุณค่าที่แท้จริงในตัวเราได้

นอกจากประเด็นของการทำศัลยกรรมที่ผิดพลาด ที่ทำให้ผู้ชมเห็นข้อเสียของการศัลยกรรมแล้ว ละครเวทีเรื่อง “ลูกเบ็ดซี่เหว” ยังทำให้นักแสดงที่ร่วมเล่นละครเวทีเรื่องนี้เกิดความรู้สึกไม่ต้องการทำศัลยกรรม และมีความพึงพอใจในตนเองมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ดังบทสัมภาษณ์ นางสาว ประกายแก้ว พันธุ์สวัสดิ์ หรือ มิน นักแสดงอายุ 16 ปี ยอมรับว่าก่อนหน้านี้มีความต้องการจะทำศัลยกรรม โดยต้องการทำจมูก เนื่องจากโดนเพื่อนล้อบ่อยๆว่าไม่มีดั้งจมูก ประกอบกับเป็นคนอ้วนและมีสีผิวคล้ำ จึงทำให้รู้สึกว่าตนเองไม่มีอะไรดี และไม่มั่นใจในตนเอง เมื่อได้มาทำละครเพลงเรื่อง “ลูกเบ็ดซี่เหว” มินได้แสดงความสามารถในการร้องเพลงคอรัสธรรมชาติ ประกอบการแสดง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองมากขึ้นและจากที่เคยให้คะแนนความพึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองก่อนทำละครเวทีอยู่ที่ 5 คะแนน หลังแสดงละคร มินให้คะแนนความพึงพอใจเพิ่มขึ้นเป็น 9.5 คะแนน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากแบบสอบถาม การเสวนาและการสัมภาษณ์ ผู้ชมไม่มีทัศนคติในแง่ลบกับการทำศัลยกรรมในเชิงการพูดถึงทั่วไป โดยให้ความเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล หากไม่เดือดร้อนใครก็สามารถทำได้ แต่เมื่อพิจารณาการศัลยกรรมที่อ้างอิงจากฉากในละครเวทีเรื่อง “ลูกเบ็ดซี่เหว” แล้ว ผู้ชมมีความรู้สึกในแง่ลบกับการศัลยกรรมและมีความระแวงระวังในผลกระทบจากการศัลยกรรมมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าภาพและเสียงที่ถูกออกแบบไว้ในละครมีความใกล้เคียงน่าเชื่อถือกับเรื่องราวใกล้ตัวและความเป็นปัจจุบัน และมีอิทธิพลกระทบความรู้สึกของผู้ชมให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติต่อการศัลยกรรม ถึงแม้ว่าบางคนจะทำศัลยกรรมมาแล้ว หรือมีความคิดที่จะศัลยกรรม แต่มุมมองต่อคุณค่าของตนเองก็มีความเปลี่ยนแปลงจากเรื่องการปรับปรุงรูปร่างหน้าตาภายนอก มาเป็นการค้นหาความสุขจากภายใน และมีมั่นใจในตนเองมากขึ้นโดยไม่ต้องพึ่งการศัลยกรรม

คำถามนาวิจัยข้อที่3 เพื่อศึกษาการสื่อความหมายเกี่ยวกับความงามและคุณค่าชีวิตในละครเพลงเรื่อง “ลูกเบ็ดซี่เหว” มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติด้านคุณค่าความงามของผู้ชมอย่างไร

ผู้วิจัยได้สร้างคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณค่าความงามในทัศนคติของผู้ชมด้วยคำถาม “คุณค่าความงามในชีวิต” ตามทัศนคติของท่าน คือการมีชีวิตอย่างไร

จากการสัมภาษณ์พบว่า เมื่อได้ชมละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเทร” แล้ว ในกลุ่มผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นทัศนคติเกี่ยวกับคุณค่าความงามในชีวิตเกี่ยวกับ จิตใจที่งดงาม การเป็นคนมีความสามารถ ไม่ใช่แค่ความสวยงามจากรูปร่างหน้าตาเท่านั้น คุณปรัชญา เรืองวุฒิกโร ผู้ชมส่วนหนึ่งที่ชมละครเวทีเรื่องนี้เป็นครั้งแรก แสดงความเห็นว่ ละครเวทีเรื่องนี้ให้แรงบันดาลใจว่า ความสวยต้องมาจากใจ ไม่ใช่มาจากภายนอก ในขณะที่ผู้ชมส่วนใหญ่ที่เคยชมละครเวทีประเภทละครเพลงและรู้จักเรื่องลูกเปิดซีเทรมาก่อน กล่าวว่า ละครเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดีเยี่ยมเรื่องหนึ่งในแง่ของการให้ข้อคิด ว่า คนเราไม่จำเป็นต้องสวยจากภายนอก ขอแค่เพียงสวยจากภายใน เราก็ไม่จำเป็นต้องฟังคนอื่นว่าสิ่งนู่นดีสิ่งนี่ดี แค่ว่าอะไรดีอะไรเหมาะสำหรับตัวเอง เราก็จะรู้จักพอ ทั้งพอใจและพอดี ส่วนนักแสดงเยาวชนจากละครเรื่องนี้กล่าวถึงคุณค่าความงามในทัศนคติของตนเองว่า ละครเรื่องนี้ทำให้คนไม่สวยสามารถใช้ชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้สบาย เพราะเราใช้ความสามารถของเราทำให้ตัวเรามีคุณค่า ความงามมันต้องมากคู่กับความสามารถ ถ้างามอย่างเดียวแต่ไม่มีอะไรดีเลย ชีวิตมันก็ไม่มีความค่า

ผู้ชมได้ประเมินค่าสถิติในเรื่องการให้ข้อคิดเรื่องคุณค่าชีวิตและความงามที่ยั่งยืนของละครอยู่ในเกณฑ์มาก มีค่าเฉลี่ย 4.1 (S.D. 0.8) และผู้ชมร้อยละ 90 แสดงความไม่เห็นด้วย ต่อคำกล่าวที่ว่า คนสวยหล่อเท่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จในชีวิต แสดงให้เห็นว่า ละครทำให้ผู้ชมเกิดความคิดในเรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิตโดยไม่ต้องอาศัยรูปร่างหน้าตาที่ดี แต่อาศัยความสามารถ โดยร้อยละ 95.8 เห็นด้วยว่า ชีวิตจะมีคุณค่าหากเราพบความสามารถในตนเอง ผู้ชมกลุ่มอายุน้อยกว่า 13-18 ปีแสดงทัศนคติต่อประเด็นการให้ข้อคิดเรื่องคุณค่าชีวิตและความงามที่ยั่งยืน อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ย 4.4 (S.D. 0.9) มากเป็นอันดับ 1

ผู้วิจัยได้สร้างคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณค่าความงามในทัศนคติของผู้ชมด้วยคำถาม “มี คำพูด หรือ บทเพลง ไต่บ้างจากละครเพลงเรื่องนี้ ที่ท่านประทับใจ” คำพูดจากละครเวทีที่เกี่ยวกับประเด็นเรื่องคุณค่าชีวิตและความงามที่ทำให้ผู้ชมประทับใจได้มากที่สุดคือ

“เราก็ต้องบอกตัวเองก่อนสิว่าเราสวย ถ้าเราไม่เชื่อตัวเองแล้วใครจะเชื่อ”

“เธอจะเล่นเป็นหงส์ได้ยังไงถ้าเธอไม่รู้สิกว่าตัวเองสวย”

ทั้งสองประโยคนี้แสดงให้เห็นว่า “ความสวย” อยู่ที่ “ความเชื่อมั่น” ซึ่งต้องเริ่มจากตัวเองก่อน ซึ่งในฐานะละครเพลงการสื่อสารประเด็นคุณค่าความงามผ่านเพลงให้ประทับใจผู้ชมนั้นเป็น

สิ่งสำคัญที่สุด ผู้ชมได้แสดงความประทับใจบทเพลงแทบทุกเพลงของละคร โดยบทเพลงที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดเพลงหนึ่งคือ เพลงสิ่งดีๆในตัว ที่บอกเล่าถึงคุณค่าความสามารถที่มีอยู่ในตัวเรา จะทำให้เราไปถึงสิ่งที่เราฝันได้ และเพลงเมื่อเราเข้าใจ ที่เกี่ยวกับว่า ไม่สำคัญว่าเราจะเป็นใคร รูปร่างหน้าตาเช่นไร ขอให้ตั้งใจจะไปถึงฝันได้ ซึ่งทั้งสองเพลงเป็นเพลงที่ผู้วิจัยได้ประพันธ์ทำนอง และเนื้อร้องด้วยตัวเอง ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจที่เพลงเหล่านี้สามารถเข้าถึงความรู้สึกและความประทับใจของคนดูได้ โดยผู้ชมร้อยละ 90.8 เห็นด้วยว่า สวยหรือซีเห่ อยู่ที่ตัวเราเลือกที่จะเชื่อว่าเราเป็นอย่างไร ผู้ชมในกลุ่มอายุน้อยกว่า 13-18 ปี กลุ่มนี้มีความเห็นด้วย 100% กับข้อความที่ว่า เราทุกคนต่างมีสิ่งดีๆในตัว เราต่างต้องค้นหาความสามารถของตนเอง ศัลยกรรมเป็นเหรียญสองด้าน มีทั้งที่ดีและที่พลาด สวยหรือซีเห่ อยู่ที่ตัวเราเลือกที่จะเชื่อว่าเราเป็นอย่างไร และคนเราควรหาสิ่งที่เหมาะสมกับเรามากกว่าทำตามคนอื่น

<p>ภาพที่ 63 การสัมภาษณ์ผู้ชมการแสดงช่วงก่อนเริ่มการแสดง</p>	
<p>ภาพที่ 64 การเสวนาหลังจากจบการแสดงในแต่ละรอบ</p>	

5.2 ทักษะคติของผู้ชมต่อภาพรวมละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเห่”

ผู้ชมได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับละครในภาพรวมว่า “เป็นละครเพลงที่ดี มีคุณค่า ให้ข้อคิดที่ดีมาก มีสาระและสนุกสนาน เป็นมิวสิคัลที่น่ารักและโดนใจคนซีเห่” ซึ่งผู้ชมแสดงระดับความคิดเห็นว่าละครมีความเหมาะสมต่อการสอนใจเยาวชนอยู่ในเกณฑ์มาก มีค่าเฉลี่ย 4.1 (S.D. 0.7)

ผู้ชมยังกล่าวว่า “รู้สึกสนุกมาก และตื่นเต้นกับเพลงและดนตรี นักแสดงแสดงได้ถึงบทบาท รู้สึกถึงความทุ่มเทของนักแสดงและทีมงาน ทำให้ผู้ชมเข้าใจสิ่งที่ตัวละครสื่อ” ในเรื่องแง่คิดที่ได้รับจากผู้ชมกล่าวว่า “ละครเวทีเรื่องนี้แล้วได้ได้ข้อคิด เตือนใจ และเตือนสติให้เราคิดถึงคุณค่าในตัวเองว่า เราล้วนมีสิ่งดีๆ ในตัวเพียงแต่ต้องหามันให้เจอ และยังให้ข้อคิดเกี่ยวกับความสวยความงามที่เป็นปัจจุบันดีมาก ละครเรื่องนี้ได้ค่าเฉลี่ย 4.3 (S.D. 0.7) ในเรื่องการนำเสนอได้มีความทันสมัยยุคสมัยปัจจุบัน ซึ่งเราไม่ต้องสนใจว่าคนอื่นจะสวยยังไง อยู่ที่เราพบคุณค่าในตัวเองเราก็จะมีความสุข เป็นข้อคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรได้ เป็นข้อคิดที่เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัย แต่หากทำเพื่อกลุ่มเป้าหมายประเภทเด็กและเยาวชนก็ถือว่าเป็นละครที่ดีมาก ให้ข้อคิดได้ดี เหมือนกับการตักเตือนให้วัยรุ่นได้คิดก่อนตัดสินใจทำศัลยกรรม เพราะสิ่งนั้นจะติดตัว พวกเขาไปตลอดชีวิต” ผู้ชมร้อยละ 93.3 เห็นด้วยกับข้อคิดในเรื่องความงามที่แท้จริงของชีวิต จะเกิดขึ้นเมื่อเราหยุดปรุงแต่ง ความอยากและใช้ปัญญาไตร่ตรองทางแก้ปัญหา

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายหลัก ในกลุ่มอายุน้อยกว่า 13-18 ปี มีค่าเฉลี่ยทุกองค์ประกอบอยู่เกณฑ์ดี มีความชื่นชอบองค์ประกอบ 3 อันดับแรก คือ ด้านนักแสดงและลีลาการเต้นรำ รองลงมาคือ บทเพลง และแก่นเรื่อง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.5 (S.D 0.7), 4.4 (S.D 0.8) และ 4.3 (S.D 0.7) ตามลำดับ ผู้ชมอายุ 19-21 ปี มีความชื่นชอบองค์ประกอบ 3 อันดับแรก คือ แก่นเรื่องและลีลาการเต้นรำ รองลงมาคือ นักแสดง และลำดับสุดท้าย คือ บทเพลงและละครในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.1 (S.D 0.6 และ 0.7), 4.0 (S.D 0.5) และ 3.9 (S.D 0.6 และ 0.7) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเยาวชนในทั้งสองช่วงอายุนี้มีความชื่นชอบองค์ประกอบด้านลีลาการเต้นรำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยมีความชำนาญ ในการออกแบบการเคลื่อนไหวและท่าทางเต้นรำประกอบละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเฮอร์” นี้ เป็นการผสมผสานความหลากหลายของนาฏลีลาประเภทต่างๆ ที่มีทั้งรูปแบบคลาสสิก อย่าง บัลเลต์ และการผสมผสานการเต้นสมัยใหม่ อาทิ การเต้นแนวโคฟเวอร์แดนซ์ การเต้นแนวฮิปฮอป สตรีทแจ๊ส

ผู้ชมที่ชื่นชอบละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเฮอร์” ได้แสดงความคิดเห็นว่า “ตกใจที่นำมาแสดงให้ชมโดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพราะคุณภาพละครดีมาก ละครจับประเด็นมาเล่นได้น่าสนใจ ตรงกับกระแสค่านิยมที่อาจสร้างปัญหาให้ผู้ชม เยาวชน ได้ถูกคิด ก่อนจะทำแค่เหตุผลว่า ใครๆ ก็ทำกัน เป็นละครสร้างสรรค์สังคมที่ดีเรื่องหนึ่ง ที่น่านำไปทำเป็น ฟอรัมใหญ่” โดยละครสร้างประเด็นให้ผู้ชมคิดว่าเราทุกคนต่างมีสิ่งดีๆ ในตัวและควรต้องค้นหาความสามารถของตนเอง มีผู้ชมเห็นด้วยกับประเด็นทั้งสองถึง ร้อยละ 99.6 และสร้างแนวคิดที่ว่าคนเราควรหาสิ่งที่เหมาะกับเรามากกว่าทำตามคนอื่น โดยมีผู้ชมเห็นด้วยกับประเด็นนี้มากถึง ร้อยละ 99.2

อย่างไรก็ตามมีผู้ชมที่แสดงข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงละครให้ดียิ่งขึ้นไปดังนี้ “ลักษณะการแสดงการผลิตถือว่ามีดี แต่แนวคิดนั้นยังคงเป็นด้านเดียว ซึ่งละครมีความตั้งใจที่ดี และสื่อออกมาได้เข้าใจง่าย เหมาะกับเยาวชน แต่ในบางมุมรู้สึกว่ามี Over simplified เช่น ศัลยกรรมไม่ดี เพราะมีผลข้างเคียง น่าจะเล่าได้มีมิติกว่านั้น สารที่ต้องการจะสื่อสารดีแล้ว แต่วิธีการสื่อสารตรงเกินไป” หรือ การติชมเรื่องระบบเสียงว่า “ควรปรับปรุงเรื่องเสียงจะดีมาก เพราะภาพรวมดี แต่บางฉากฟังไม่รู้เรื่องเพราะระบบเสียง ทำให้เสียงร้องเพลงเบา หากเป็นละครเพลง ควรจัดการระบบเสียงให้ดีกว่านี้” ผู้วิจัยเข้าใจสิ่งที่ผู้ชมติชมเรื่องระบบเสียงซึ่งค่อนข้างมีปัญหา เนื่องจากระบบเสียงของโรงละครและอุปกรณ์ไมค์ไร้สายที่เช่ามาจากบริษัทนั้นไม่ได้มาตรฐาน ประกอบกับนักแสดงยังไม่คุ้นชินกับการติดไมค์ไร้สาย ทำให้เกิดเสียงรบกวนในการแสดงบ่อยครั้งโดยเฉพาะในรอบแรก ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นในรอบถัดมาตามความสามารถที่ทำได้ โดยการกำชับนักแสดงหรือการใช้เสียง ตำแหน่งการติดไมค์ไร้สายและกำชับทีมงานให้ดูแลระบบเสียงประสานกับทางผู้กำกับตลอดเวลาทำการแสดง เพื่อปรับระดับขึ้นลงของเสียงให้เหมาะสม นอกจากนี้ผู้ชมยังได้แสดงความคิดเห็นว่า น่าจะเพิ่มความยาวของการแสดง เนื่องจากบางฉากสามารถใช้เวลาในการขยายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้มากขึ้น ทำให้ผู้ชมซึมซับกับอารมณ์รสในการแสดงมากขึ้น และในบางฉากสามารถเพิ่มช่วงเวลาในการเปลี่ยนถ่ายความรู้สึกจากอารมณ์ความสนุกสนานตื่นเต้น เข้าสู่ช่วงความรู้สึกเศร้าผิดหวัง ทำให้ผู้ชมค่อยๆเปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกตามการดำเนินเรื่อง

5.3 สรุปผลการสร้างสรรค์ละครเวที “ลูกเปิดซีเหร์”

ในฐานะละครเยาวชน ซึ่งมีความมุ่งหมายในการจุดประกายความคิด เกี่ยวกับประเด็นปัญหาในสังคมให้ผู้ชมในเกิด “การจุกคิด” ขึ้นร่วมกัน “ลูกเปิดซีเหร์” ทำหน้าที่ของละครในฐานะกระบวนการสื่อสารและเครื่องมือการเรียนรู้และพัฒนาสังคมให้กับเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าละครเพลงเรื่องนี้เป็นศิลปะการแสดงที่สร้างพลังความคิดร่วมกันในกลุ่มคนได้เป็นอย่างดี เพราะละครสามารถสื่อสารประเด็นสารพัดต่างๆให้ผู้ชมเข้าใจและประทับใจ ผ่านบทเพลง การเต้นรำ ที่สามารถนำเรื่องราวที่เป็นปัญหาหนักอย่าง “ปรากฏการณ์ศัลยกรรมนิยมในกลุ่มวัยรุ่นไทย” มาเสียดสีให้เกิดความสนุกสนานและให้แง่คิดได้ด้านธรรมะได้ในเวลาเดียวกัน

ไม่เพียงแต่ผู้ชมที่มีความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติต่อการศัลยกรรม และมีมุมมองเกี่ยวกับคุณค่าชีวิตและความงามที่ดีขึ้น นักแสดงเยาวชนที่ร่วมแสดงในละครเวทีเรื่องนี้ก็มีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองเป็น มีความมั่นใจและรู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่าได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการทำศัลยกรรม ซึ่งถือว่านอกจากละครเรื่องนี้จะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

ข้อคิดแล้ว การทำละครสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักแสดงได้เช่นเดียวกันกับรูปแบบละครการศึกษา ที่เรียกว่า DIE (Drama-in-Education) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้กิจกรรมทางละครเพื่อพัฒนาความคิดและจินตนาการของผู้เรียน จึงถือว่าละครเวทีเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร์” นี้สามารถเป็นทั้งกิจกรรมละครแบบ TIE (Theatre in Education) คือ ละครประเด็นศึกษา ที่กลุ่มละครนำไปแสดงแก่เยาวชน และละครแบบ DIE (Drama-in-Education) ที่ผู้เรียนรู้ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการละคร

การนำ “ความใหม่” ของรูปแบบละครเพลง(musical)และประเด็นการนำเสนอปรากฏการณ์ปัจจุบัน มาผสมผสานกับ “ความเก่า” อย่างเป็นอมตะและคลาสสิกของวรรณกรรมเด็กเรื่อง “ลูกเปิดซีเหร์” และ แนวความคิดทางพุทธศาสนานั้น ถือเป็นกระบวนการที่ลงตัวสำหรับการเรียนรู้ “ความสวยงาม” จาก “ความซีเหร์” ซึ่งมีพลังในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ชมไม่ว่าในยุคสมัยใด

“อยากให้มีละครแบบนี้อีก แนวการสอนดีมาก ชอบที่ละครเรื่องนี้สามารถทำให้คนดูเดินกลับออกไปจากโรงละครด้วยความรู้สึกสวยขึ้น ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น มั่นใจในตัวเองมากขึ้น”

5.4 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การทำละครเวทีเรื่องนี้ มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่โรงละคร ซึ่งใช้เพื่อการเรียนการสอนและการประชุมสัมมนามากกว่าการแสดงละครเวที ทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้สถานที่เป็นต้นว่าระบบแสงต้องใช้เท่าที่มีอยู่อย่าง ลักษณะโรงละครแบบไม่ยกพื้น ไม่มีที่เก็บฉากและทางเข้าออกของนักแสดงที่เหมาะสม อีกทั้งลักษณะแถวที่นั่งผู้ชมที่ชิดกับบริเวณทำการแสดงนักแสดงมากเกินไป ห้องควบคุมไม่สามารถได้ยินเสียงขณะทำการแสดงได้ ต้องใช้เครื่องมือสื่อสารติดต่อกันตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องเสียงหรือแสงได้ทันที่

2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักแสดงจากกลุ่มคนรู้จัก และกลุ่มเยาวชนอาสาที่อยากมาทำละครเวที ซึ่งขาดความชำนาญและประสบการณ์ในการแสดง แม้ว่าจะมีการทำแบบฝึกหัดและซักซ้อมการแสดงแล้วก็ยังเกิดความตื่นเต้นและกังวลในการแสดง ซึ่งอาจส่งผลให้การแสดงบางรอบมีความผิดพลาดไม่เป็นไปตามที่ซ้อมไว้ และด้วยจำนวนนักแสดงที่มีมากถึง 25 ชีวิต มีความยากลำบากในการนัดเวลาซ้อมร่วมกัน ซึ่งทำให้ละครเรื่องนี้มีการซ้อมใหญ่รวมกันครบทั้งหมดเพียง 2 ครั้ง ก่อนการแสดงจริง

3.กลุ่มผู้ชมในช่วงอายุน้อยกว่า 13-18 ปี มีจำนวนน้อยเกินไป โดยคิดเป็นร้อยละ 10 ของผู้ชมทั้งหมด อันเนื่องมาจากปัญหาช่วงเวลาที่อยู่ในระหว่างการสอบ และผู้วิจัยไม่ได้วางแผนในส่วนนี้ไว้ให้รอบคอบ ทำให้ได้กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยมากกว่ากลุ่มเป้าหมายหลักคือกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

5.5 ข้อเสนอแนะ

1.การจัดละครเวทีเพื่อเยาวชนสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมอื่นๆควบคู่กัน เช่น การจัดนิทรรศการในโรงพักคอยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่สื่อสารในละคร การจัดให้มีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเยาวชนหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องมาร่วมอภิปรายเชิงนันทนาการ เป็นต้น

2.องค์กรหรือมูลนิธิที่มีความเกี่ยวข้องกับเยาวชนและสถาบันการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาควรส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์ละครเวทีเพื่อเยาวชนที่สื่อสารประเด็นปัญหาอื่นๆ ที่เป็นกระแสสังคมหรือเป็นเรื่องที่ต้องการให้เยาวชนได้ตระหนักรู้ ทั้งละครประเภท TIE (Theatre in Education) และ DIE (Drama-in-Education) เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปัญหาอาชญากรรมเด็ก เป็นต้น โดยอาจมีการบูรณาการกับกับแนวความคิดในศาสนาอื่นๆ หรือหลักปรัชญาสร้างสรรค์อื่นๆ เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร

3.การส่งเสริมให้มีการวิจัยเชิงสร้างสรรค์และการพัฒนาละครเยาวชนในฐานะสื่อบูรณาการการเรียนรู้ที่มีพลังในการวางรากฐานทัศนคติของวัยรุ่น ซึ่งนำไปสู่การประกอบสร้างบุคลิกลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชนเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น และแสวงหาวิธีการประเมินผลงานการละครนอกเหนือจากการใช้ค่าสถิติมาชี้วัดความเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจของผู้ชมต่อรูปร่างหน้าตาตนเองแล้ว ควรศึกษาในเชิงผสมผสานกับวิชาการในด้านอื่นๆ เช่นการใช้หลักจิตวิทยา สังคมวิทยา และ/หรือจิตสังคมวิทยา มาประกอบการอธิบายกระบวนการสร้างความพึงพอใจในตนเองของกลุ่มวัยรุ่นด้วย

4.ในเชิงวิชาการ การประเมินผลงานการละครโดยใช้ค่าสถิติชี้วัดความเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจของผู้ชมต่อรูปร่างหน้าตาตนเอง อาจนำไปสู่การบูรณาการทางวิชาการในด้านอื่นๆ เช่นการใช้หลักจิตวิทยา มาประกอบการอธิบายกระบวนการสร้างความพึงพอใจในตนเองของกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น